

СЕКЦІЯ 2.
ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ КРИПТОВАЛЮТ,
БЛОКЧЕЙНУ, ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ
ТА СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ

SECTION 2.
PROBLEMS AND PROSPECTS FOR
THE DEVELOPMENT OF
CRYPTOCURRENCIES, BLOCKCHAIN,
E-BUSINESS AND SOCIAL NETWORKS

Мацієвич Тетяна

к.е.н., доцент,
доцент кафедри землеустрою, геодезії та кадастру
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

Магальяс Владислав

здобувач вищої освіти
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

СКРИПТ ЯК НОВИЙ ІНСТРУМЕНТ АВТОМАТИЗАЦІЇ В DIGITALS

Враховуючи те що, інформаційна модель реального простору активна і багатофункціональна база даних, яка може постійно доповнюватися та оновлюватися із зростанням запитів користувачів, наприклад від обробки геодезичних вимірювань і створення технічної документації на одну земельну ділянку, до ведення чергових планів великих міст і індексно-кадастрових карт масштабу області. А відтак, вбудована мова скриптів дозволяє користувачам максимально автоматизувати вирішення власних типових завдань та розширити функціональність програми.

Оскільки, скрипти (сценарії) – це окремі послідовності дій, створені для автоматичного виконання завдання. Для написання скриптів використовуються спеціальні мови програмування – скриптові. А отже, відповідно, скриптова мова програмування – це набір лексичних, семантичних і синтаксичних правил для створення і редагування скриптів.

Основними цілями скриптів є [1]:

- SEO-скрипти (шаблони) для просування сайтів. Зазвичай під їх управлінням працюють спеціалізовані програми автоматизації цього процесу. Наприклад, ZennoPoster, HumanEmulator;
- системи для збору статистики відвідувань (лічильники відвідуваності). Однак, найчастіше створюються із застосуванням JavaScript;
- сценарії для звертання до баз даних;
- скрипти для роботи гостьових книг і створення коментарів до записів. Найчастіше застосовується комбінація PHP і JavaScript,
- скрипти для динамічного відображення сайтів. В цьому випадку скриптова мова визначається мовою написання CMS;
- скрипти для зміни частини сторінки сайту без її перезавантаження. При реалізації використовуються технології Ajax. Найчастіше застосовуються, наприклад, JavaScript і XML.

Стосовно переваг використання скриптів, то по-перше, їх застосування дає можливість вносити програмні зміни. Іншими словами, якщо скрипт написаний з помилкою, то при його виконанні вони будуть видані в результаті. По-друге, використання скриптів дає можливість отримувати проблемно орієнтований набір команд. У цьому випадку один рядок сценарію дозволяє виконувати такий же обсяг дій, як програма з багатьох десятків рядків на компільовані мови. Наприклад, JavaScript – одні й ті ж сценарії цією мовою без проблем виконують браузері в різних операційних системах.

Створення персональних скриптів в програмі DigitalS обґрунтовано необхідністю автоматизації виробничого процесу при виконанні топографо-геодезичних і землевпорядних робіт. Це сприятиме вирішенню широкого спектру завдань щодо розробки методичного та алгоритмічного забезпечення геоінформаційної технології для вирішення низки практичних завдань, що виникають при створенні кадастрових планів території, проектів територіального землеустрою та землевпорядних справ[5].

Слід погодитись із думкою, що основним недоліком використання скриптів є відсутність якісного середовища розробки рівня IDE. Нині для більшості інвестиційних проектів обирають – Java або C#. Проте, найбільш відомі й високорівневими є PHP, Perl, Python, AngelScript, JavaScript, JScript.

Таким чином, на нашу думку, під поняттям «скрипт», слід розуміти віртуальну кнопку на панелі інструментів, що у свою чергу сприяє запуску процедури, команди або послідовності команд. При цьому, за окрім власної кнопки на панелі інструментів, скрипт може бути інтегрований прямо в карту, конкретний шар на карті або в параметр на закладці інфо.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт SEO Wiki.Скрипт. URL: <https://wiki.rookee.ru/script/>
2. Добряк Д. С. Автоматизація проектування в землеустрої: еколого-економічна та соціальна ефективність / Д. С. Добряк, А. Г. Тихинов, О. В. Гряник. К. : Урожай, 2004. 128 с.
3. Ваш Я.І. Сучасні аспекти автоматизації в сфері землеустрою / Я. І. Ваш // Матеріали 70-ї конференції професорсько-викладацького складу УЖНУ ; секції: землевпорядкування та кадастр, лісівництво, географія і раціональне природокористування. Ужгород : 2016. С.9-15.
4. Про програмне забезпечення Digitals. URL: http://digitals.at.ua/news/pro_programne_zabezpechennja_digitals/2014-12-08-3
5. [Малахова С.](#) Практичне застосування "Digitals" у землевпорядкуванні / С. Малахова // [Вісник Львівського національного аграрного університету. Серія : Економіка АПК.](#) 2016. № 23(2). С. 149-155. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlnau_econ_2016_23%282%29_29

Нянько Віталій

к.е.н., доцент

Хмельницький національний університет,

Гарাপенчук Олексій

слухач магістерської програми

Хмельницький національний університет

ХАРАКТЕРИСТИКА ЕТАПІВ СТВОРЕННЯ ІНТЕРНЕТ-МАГАЗИНУ АВТОЗАПЧАСТИН

Сучасні реалії ведення бізнесу в умовах всесвітньої пандемії COVID-19 та карантинних обмежень змушують підприємства різних сфер економіки особливу увагу приділяти електронній комерції. Не виключенням є підприємства, що діють на ринку автозапчастин. За статистикою більше 50% клієнтів здійснюють замовлення саме в інтернет-магазинах, і цей відсоток має стійку тенденцію до зростання.

Окрім основної переваги щодо необхідності дотримання соціальної дистанції та карантинних вимог, що фактично є вимушеним заходом, варто зосередити основну увагу все ж таки на ринкових перевагах. Зокрема зручності для клієнтів, економії коштів та широкому асортименті.

Щодо зручності, то багатьом споживачам зручніше замовити деталь в інтернеті, а не їхати на ринок або в магазин, з великою ймовірністю він може бути зачинений, витратити час на вибір і доставку запчастин. Замовивши товар в інтернеті, можна відразу прочитати опис, порівняти характеристики, що важливо, не виходячи з дому. У такому випадку ніхто нікого не підганяє і не радить зайвого. Окрім того, є можливість замовити кур'єрську доставку.

Економія коштів та широкий асортимент є актуальними для невеликих міст, де автосервіси не завжди мають у наявності потрібні деталі, або ж наявні деталі сумнівної якості, як результат – несправне авто. В інтернет-магазині можна вибрати потрібний товар, потрібної якості і отримати його вчасно.

Зважаючи на значні переваги відкриття інтернет-магазину для підприємств, що звикли працювати безпосередньо з клієнтом, необхідно розв'язувати дану проблему, виходячи із такої послідовності дій: аналіз ринку і конкурентів, розроблення інтернет-сайту магазину, просування інтернет-магазину. Кожен із перерахованих етапів створення інтернет-магазину автозапчастин має складну внутрішню структуру і вимагає ґрунтовного підходу до її аналізу.

Без аналізу ринку і конкурентів неможливо побудувати правильний бізнес-план. Почати необхідно із вибору ніші. Не варто братися відразу за все, логічніше працювати з більш вузьким асортиментом. Наприклад:

- запчастини для іномарок;
- запчастини для вітчизняного автопрому;
- деталі для легкового / вантажного авто;
- товари для певної марки машини.

Аналізуючи ринок, необхідно звернути увагу на:

- які авто найчастіше експлуатуються в Україні. Це, приблизно, 40-60 марок;
- найбільш розповсюджені поломки. Необхідно використовувати аналітику пошукових запитів.

Це допоможе визначити «хіти поломок»;

- комплектуючі, що вимагають частої заміни.

Аналіз ринку і конкурентів дозволить сформулювати унікальну торговельну пропозицію, яка дозволить зайняти унікальне місце в очах потенційних покупців.

Основними перевагами унікальної торговельної пропозиції є :

- збільшення продажів;
- збільшення кількості повторних покупок;
- відсутність необхідності конкурувати за ціною.

Розроблення інтернет-сайту магазину має відбуватись у такій послідовності: визначення параметрів завдання, розроблення прототипу, концепт-дизайн, розроблення структури магазину за частин, верстка і виконання сайту.

Сайт – це візитка будь-якого інтернет-магазину. Він повинен бути не тільки привабливий зовні, але і зручний для споживача. При створенні інтернет-магазину необхідно звертати увагу на такі параметри: попадання в аудиторію, дизайн і юзабіліті, функціональність, клієнтський сервіс.

Після створення навіть з першого погляду ідеального сайту, потрібно зайнятися його просуванням. Ігнорувати цей етап – не рекомендується. Просування інтернет-магазину автоза частин дозволить отримати постійних клієнтів в конкурентній тематиці протягом тривалого часу. В сучасних умовах просувати інтернет-магазин потрібно на усіх фронтах, засобами ATL та BTL-реклами, сучасними digital-технологіями, також не потрібно нехтувати і можливостями соціальних мереж.

Список використаних джерел

1. Як відкрити інтернет-магазин автоза частин [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://brainlab.com.ua/uk/blog-uk/kak-otkryt-internet-magazin-avtozapchastej-2>.

2. Як відкрити інтернет-магазин автоза частин і не помилитися? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2473719-ak-vidkriti-internetmagazin-avtozapcastin-i-ne-pomilitisa.

Спільник Ірина

к.е.н., доцент

Західноукраїнський національний університет

м. Тернопіль

СТАН РЕГУЛЮВАННЯ КРИПТОВАЛЮТ В УКРАЇНІ: ОБЛІКОВІ ТА ПОДАТКОВІ НАСЛІДКИ

Протягом останніх років стає очевидним формування безготівкового суспільства, де широкого поширення набудуть транзакції з використанням цифрових валют. Чимало урядів держав готуються або вже запроваджують централізовані електронні гроші (e-money), які є досить багатообіцяючим інструментом валютно-грошової системи. Одночасно децентралізована криптовалюта, яку деякі автори навіть розглядають як жорсткіші гроші, буде набувати все ширшого використання у всіх секторах економіки.

Криптовалюта (або ж криптова валюта) є свого роду альтернативною цифровою валютою. Перша, і поки що найважливіша, криптовалюта біткоїн (Bitcoin) виникла як побічний продукт побудови Bitcoin – децентралізованої електронної касової системи, що використовує однорангову розподілену мережу для запобігання подвійного використання коштів [1]. На відміну від централізованої цифрової валюти та центральних банківських систем криптовалюти використовують децентралізований контроль [8, с. 80]. Це цифрові засоби платежу, створені за кодом, випуск і облік яких у формі цифрових записів про перекази (транзакції) відбувається із застосуванням криптографії (шифрування) в мережі рівноправних анонімних користувачів (пірингових або P2P системах). Найважливішою особливістю цієї віртуальної валюти є можливість здійснювати прямі платежі між сторонами операцій без посередництва фінансової установи або іншої третьої сторони. Це пришвидшує здійснення операції і забезпечує їй втаємниченість.

Прогрес у економіці та цифрових технологіях зумовив очевидну необхідність у гнучких, багатофункціональних, забезпечених і легальних інструментах, які пішли далі, аніж криптовалюта. Так званий криптоактив з'явився услід за криптовалютою і має у порівнянні з нею ряд переваг, оскільки наділений додатковими опціями (функціоналами). Тобто мова йде про відмінні від криптовалюти токенизовані активи, що використовують концепцію Smart-contract (розумний контракт). Для уникнення плутанини у термінології, доречно зауважити, що криптовалюта – це лише один тип (підмножина) криптоактивів, тоді як криптоактив – це загальний термін, який стосується більшості застосунків блокчейн технології. Викристання криптоактивів сприяє прискоренню платежів, доступу до фінансових ресурсів, зростанню ділової активності, відкриттю нових можливостей для бізнесу [13]. Однак, здійснення таких розрахунків має незворотний характер, є достатньо ризиковим через відсутність будь-яких гарантій щодо самої валюти, оскільки вона не підтримується і не гарантується жодним банком (відсутній емітент як такий), вірогідність шахрайства і злому ключа до електронного гаманця, де зберігаються кошти, тощо. Криптовалюта швидко еволюціонувала, перебираючи на себе значну частину грошових функцій, а подекуди і функцій, що притаманні золоту, однак для неї притаманні як грошові, так і негрошові властивості [1, с. 150].

Не зважаючи на зазначені недоліки, на те, що криптовалюти працюють у вимірі, який не є фізичним і може існувати лише в цифровому форматі, на їх первісне призначення для використання (як засіб платежу), а також на те, що практично миттєвий характер розрахунків і безконтрольність зі сторони регуляторів сприяли використанню криптовалютних операцій для різного роду нелегальних обороток, як от фінансування тероризму, відмивання грошей, ухиляння від сплати податків тощо, криптовалюти стрімко набули популярності та породили надзвичайно динамічний, швидко зростаючий інвестиційний спекулятивний ринок, обсяги торгівлі на якому перевищують показники європейських фондових бірж [10, с. 386].

Ринок криптовалют здебільшого надзвичайно важкий, 10 провідних криптовалют складають майже 90% загальної ринкової капіталізації, незважаючи на значну їх кількість. При цьому лише Bitcoin

(BTC) становить 59% від загальної ринкової капіталізації цих провідних валют [9]. Однак, перелік провідних криптовалют є мінливим, оскільки на склад лідерів ринку впливає чимало різних факторів і криптовалюти в цілому відзначаються своєю волатильністю.

Україна займає чільні позиції в світовій криптоспільноті, входить до країн-лідерів з розвитку криптоекономіки та впровадження проєктів, заснованих на технології блокчейн. Тут існує потужна криптовалютна спільнота, громадська організація Bitcoin Foundation Ukraine, за даними якої Україна входить до ТОП-10 країн світу за кількістю користувачів Bitcoin, а щоденні обсяги торгів ними з використанням гривні досягають 2 млн дол. США. У 2017-2018 рр. великі бізнес-гравці криптосвіту з українськими корінням створили 25 криптовалют. Загальний розмір сегмента майнінгу криптовалют в Україні перевищує 150 млн дол. США на рік. В обмін на гривню криптовалюту пропонують криптовалютні біржі такі як Kuna, Exmo, BTC TRADE UA. З 2016 року Українська біржа стала першим у світі майданчиком, де здійснювалися торги ф'ючерсами (похідними цінними паперами) на криптовалюту. Функціонують великі девелоперські та дослідницькі компанії, як от, Distributed Lab. Застосування децентралізованих технологій планується і частково вже реалізується і на державному рівні: e-Auction 3.0, e-Vox, E-Ukraine [2; 3; 7]. Незважаючи на присутність криптовалюти в Україні *de facto*, *de jure* вона відсутня. Можливо через це нашу країну вже названо «мовчазним лідером революції цифрової валюти» [11]. Оскільки офіційне використання криптографічних об'єктів в економіці залишається юридично нерегульованим, що в свою чергу провокує зростання тіньового ринку, зловживань та маніпуляцій довкола цієї теми, криптоіндустрія вкрай потребує інституалізації. У нашій країні, як і в цілому світі, від моменту винаходу і по сьогоднішній день (а цей період уже триває понад 10 років) довкола обігу криптовалюти уже сформовано стійкі суспільні економічні відносини, які потребують упорядкування за допомогою спеціальних юридичних засобів, тобто вироблення відповідних правових норм та створення юридичної основи для державного регулювання. Що стосується обігу криптовалют та операцій з криптовалютами, регуляторна політика повинна передбачати систему правових заходів щодо легалізації діяльності з генерування криптовалюти, її обігу та торгових практик; правового захисту учасників операцій, оподаткування їх доходів за умови забезпечення стабільності економічної, грошової та фінансової систем країни.

Оцінка чинної світової практики свідчить, що підходи до визначення цього статусу дуже відрізняються у різних юрисдикціях. У переважному випадку країни із сильною економікою та стабільною грошовою одиницею помірковано запроваджують застосування криптовалюти як засобу платежу або як фінансового активу. У той же час країни зі слабкою економікою та нестабільною грошовою одиницею намагаються захистити національну валюту, обмеживши криптовалюти як засіб платежу, але не обмежуючи криптовалюту як засіб обміну [5].

На сьогодні основною проблемою регулювання правовідносин із криптоінструментами в Україні є, насамперед, відсутність відповідних законодавчих норм, що можуть бути до них застосовані. Обіг криптовалют не повинен суперечити основним чинним законодавчим і нормативно-правим актам. На думку фахівців, найбільш ефективна модель регулювання – це інтегрування, «вбудовування» криптовалюти у чинне законодавство України, шляхом прийняття окремого закону та/або внесення відповідних змін до низки нормативно-правових актів. Це актуалізує необхідність вирішення методологічних проблем відображення криптовалютних операцій і у системі обліку та звітності. Бухгалтерський облік повинен працювати з новими категоріями та об'єктами задля адекватного відображення цієї економічної реальності, як у власній обліковій системі, так і у фінансовій звітності задля забезпечення інформаційних потреб користувачів. У той же час теорія і практика бухгалтерського обліку перебувають у досить жорсткій системі регулювання та орієнтовані на діяльність у рамках чинного законодавства, з урахуванням певних правил і принципів, які встановлюються міжнародними або національними стандартами бухгалтерського обліку.

Без відповідного законодавчого регулювання обігу та визначення правового статусу криптовалют, а також за відсутності відповідних чітких рекомендації методичних органів у сфері обліку та оподаткування, чимало правових, а також теоретичних та прикладних питань обліку і оподаткування не можуть бути вирішені. Законодавчий вакуум — це плацдарм для зловживань та гальмо для розвитку

країни. Учасники криптовалютних операцій у правовому сенсі є незахищеними, адже для розгляду таких справ відсутня належна правова база. У той же час держава не отримує надходжень до бюджету, виникають труднощі з оподаткуванням і бухгалтерським обліком операцій, можливі ухилення від сплати податків та зловживання з боку контролюючих органів. З метою врегулювання цих відносин в європейському та загальносвітовому контексті слід активно аналізувати досвід інших країн, вивчати наукові напрацювання західних колег і провадити подальші власні дослідження.

Список використаних джерел

1. Бруханський Р. Ф., Спільник І. В. Криптоактиви у системі бухгалтерського обліку та звітності. Проблеми економіки. 2019. № 2. С.145-156. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2019-2-145-156>.
2. Загнітко О. Біткоїн: налаштувати не можна забороняти. Kyiv School of Economics. 2017. URL: <http://www.kse.org.ua/en/about/kse-news/?newsid=2096>.
3. Зозуля Н., Криптовалюта в Україні та світі: регулювання, правовий статус та оподаткування. Українське право. Аналітика. 26.11.2018. URL: https://ukrainepravo.com/scientific-thought/legal_analyst/kryptovalyuta-v-ukrayini-ta-sviti-regulyuvannya-pravovyy-status-ta-opodatkuvannya.
4. Мандрик В. О., Мороз В. П. Законодавче регулювання обігу криптовалют в Україні, проблеми та перспективи їх розвитку. Науковий вісник НЛТУ України. 2019, т. 29, № 4. С. 67-71.
5. Наконечний С. Криптовалюти в Україні: проблеми та перспективи правового регулювання. Юридична газета. №46 (596) 15 листопада 2017 р. URL: <http://jur-gazeta.com/publications/practice/informaciune-pravo-telekomunikaciyi/kriptovalyuti-v-ukrayini-.html>.
6. Палюх М., Спільник І. Криптовалюта як потенційний об'єкт обліку: сутність, властивості, перспективи Цифрова економіка: тренди та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Тернопіль, 25 жовтня 2018 р. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2018. С. 99-102. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/32757>.
7. Скромное обаяние биткоина: украинские реалии использования криптовалют. URL: <http://forbes.net.ua/opinions/1428255-skromnoe-obayanie-bitkoinaukrainskie-realii-ispolzovaniya-kriptovalyut>.
8. Спільник І., Ярошук О. Інституалізація криптовалют: регулювання, правовий статус, облік і оподаткування. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2020. Випуск 2. С. 79-88.
9. Bagshaw R. Top 10 cryptocurrencies by market capitalisation. [Coin Rivet](https://finance.yahoo.com/news/top-10-cryptocurrencies-market-capitalisation-160046487.html). October 8, 2019. URL: <https://finance.yahoo.com/news/top-10-cryptocurrencies-market-capitalisation-160046487.html>.
10. Brukhanskyi R., Spilnyk I. Cryptographic Objects in the Accounting System. Proceedings of 9th International Conference on Advanced Computer Information Technologies, ACIT'2019, pp. 384-387. URL: <https://doi.org/10.1109/ACITT.2019.8780073>.
11. Carnes B. Ukraine Is Silently Leading A Digital Currency Revolution. The Little Black Book of Billionaire Secrets. Forbs. 20, March, 2017. URL: <https://www.forbes.com/sites/realspin/2017/03/20/ukraine-issilently-leading-a-digital-currency-revolution/#26c49ac6465c>.
12. Crypto Currency Market Capitalisation, CoinMarketCap website. URL: <https://coinmarketcap.com>.
13. Regulation of Cryptocurrency Around the World. The Law Library of Congress, Global Legal Research Center. June 2018. URL: <https://www.loc.gov/law/help/cryptocurrency/world-survey.php>.